

IZVJEŠĆE O RADU SAVEZA HRVATA U MAĐARSKOJ ZA 2014. GODINU

UVOD

Savez Hrvata u Mađarskoj 2015. godine slavi 25. godišnjicu svoga osnutka. Dana 2. studenoga 1990. godine sa svih strana države gdje obitava hrvatska zajednica, u Sambotelu okupljeno domalo 150 zastupnika, nakon dugih rasprava, usuglašavanja i kompromisnoga rješenja donio odluku o osnutku prve hrvatske organizacije s državnim djelokrugom. Dogodilo se sve to u ushićenome ozračju 1989.-90. godina, tada kada je Hrvatska učinila prve korake k samostalnosti.

Duh razdoblja vjerno prikazuje napis novinara Stipana Filakovića na stranicama tadašnjih Narodnih novina:

„Boraveći dva dana u prelijepom Sambotelu i prisustvujući povijesnom događaju u životu Hrvata u Mađarskoj, smatramo opravdanim one dvije riječi u nadnaslovu: naime, I. zemaljska skupština Saveza Hrvata u Mađarskoj (mogli bismo je u neku ruku nazvati i osnivačkim kongresom) protekla je zaista u duhu ljudske kulture i dostojanstva. Nakon dugih razgovora, pregovora, brojnih, ponekad i žučnih polemika, Hrvati u Mađarskoj, od kojih mnogi ovdje žive već bezmalo pola tisućljeća, konačno su shvatili da se snaga ovdašnje hrvatske nacionalne manjine (najbrojnije u svijetu) krije u slozi i jedinstvu, jer samo tako možemo adekvatno istupiti, tražiti i zahtijevati maksimalna narodnosna prava od mađarskih vlasti, i samo tako možemo stupiti sa svojim željama pred vlasti naše matične nacije i zemlje, Republike Hrvatske. Čovjeku veoma godi napisati: tijekom ta dva povijesna dana u zajedničkom kolu su se našli bačvanski bunjevački i šokački Hrvati, baranjski Hrvati, podravinski i pomurski Hrvati i Gradišćanski Hrvati željezne i jursko-šopronske županije.”

(Narodne novine, broj. 45., 8. studenoga 1990.)

Savez je tijekom dvadesetpet-godišnjeg postojanja preživio mnogobrojne i strukturalne promjene, modificiran je Statut.

Najvažnije postaje njegove povijesti jesu:

- 1990.-1994. – Savez je vrhovno političko tijelo Hrvata u Mađarskoj;
- 1994. – poslije utemeljenja hrvatskih manjinskih samouprava Savez postane vrhovno civilno tijelo Hrvata u Mađarskoj;
- 2006. – sukladno odluci Kongresa u Koljnofu, Savez je prvi puta postavljač izborne narodnosne liste;

- 2012. – na izvanrednoj sjednici budimpeštanskog Kongresu prema propisima Glavnogradskog suda modificira Statut, u kojem regulira pitanje članstva i iznos godišnje članarine, te donosi odluku neprofitabilnosti;
- 2013. – sukladno Statutu umjesto Kongresa saziva prvu redovitu Skupštinu u Baji.

Poslije 1994. po važećem Statutu, Savez Hrvata u Mađarskoj je samovoljna zajednička organizacija pojedinaca, samostalna, od stranaka neovisna, demokratska društvena udruga Hrvata u Mađarskoj, koja djeluje po povijesti Hrvata u Mađarskoj zemljopisno u šest ravnopravnih regija:

- regija Baranjske županije,
- regija Bačko-kiškunske županije,
- podravska regija,
- gradišćanska regija,
- Budimpešta i regija Peštanske županije,
- pomurska regija.

Mnogobojnost regija vjerno prikazuje znanstveni uradak dr. Dinka Šokčevića

„Hrvati u Mađarskoj su najraznovrsniji i najsloženiji entitet od svih hrvatskih manjina koje su bile tijekom burne povijesti našega naroda otrgnute od hrvatskog matičnog prostora. Razne etničke skupine Hrvata u Mađarskoj rabe sva narječja i gotovo sve dijalekte kojima se govori u matičnoj zemlji. One su dospjele na ove panonske prostore putem raznoraznih migracijskih procesa i u različitim vremenskim razdobljima s gotovo čitavog hrvatskog etničkog područja, od Dalmacije, Hercegovine, Bosne Slavonije, Hrvatskog zagorja, Like, Pokuplja i dr. Zbog toga ih etnolozi i lingvisti na temelju etnografskih i dijalektoloških osobina svrstavaju u mnogo etničke i dijalektološke grupe, ali treba naglasiti da ih ipak mnoge niti povezuju s matičnim narodom, od pripadnosti istoj (katoličkoj) vjeri, do istih, ili barem vrlo sličnih temeljnih kulturnih obilježja i glede materijalne i duhovne kulture.“

Zajedništvo, udruženje regija nije bila niti je laka zadaća Savezova zadaća. Česte su bile nesuglasice, konfliktne situacije koje su narušavale Savezovo zajedništvo i njegov opstanak. Ali nesuglasice s promišljenim kompromisom, ljudskim pristupom, osnovnim principima demokracije i zrelim razmišljanjem uspjelo je ublažiti, smjestiti u pozadinu. Valjda i zbog toga mađarska i hrvatska politička elita Hrvate u Mađarskoj smatra najbolje organiziranoj i najsloženijoj narodnosti.

Članak XXIX. Temeljnoga zakona Mađarske glasi:

„Narodnosti koji žive u Mađarskoj su državotvorni čimbenici. Svaki mađarski građanin pripadnik pojedine narodnosti ima pravo na očuvanje i slobodno izjašnjavanje indetiteta. Narodnosti u Mađarskoj imaju pravo na uporabu materinskoga jezika, na uporabu individualnih i kolektivnih imena na svome jeziku, za njegovanje svoje kulture i na obrazovanje na materinskome jeziku.“

Sukladno odredbama Temelnoga zakona i ostalih zakona dvotrećinske većine glede toga pitanja Savez Hrvata u Mađarskoj je 2014. godine djelovao prema sastavljenom planu rada i financijskom planu državnoga Predsjedništva, što je prihvatila Savezova Skupština i nadgledao Odbor za financije i nadzor.

Savez djeluje, sukladno načelima i odredbama Statuta, u šest ravnopravnih regija: Baranja, Bačka, Podravina, Gradišće, Budimpešta i Peštanska županija te Zalska županija.

Najvažnija događanja 2014. godine

Savezovo sudjelovanje na parlamentarnim izborima

Sedme po redu parlamentarne izbore, nakon demokratskih promjena u Mađarskoj, Predsjednik države je raspisao za 6. travnja 2014. godine. Bili su to prvi izbori, koji su obavljeni sukladno odredbama novoga Temelnog zakona, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2012. godine. Novitet je bio što su izbori bili jednokružni većinski, te kandidate su mogli postaviti i državne narodnosne samouprave.

Prema zakonu biračko pravo ima onaj narodnosni građanin, koji je tražio upis u popis birača, te izjasnio se kao pripadnik dane narodnosti. Građanin je mogao tražiti upis u popis birača od 1. siječnja 2014. do 23. ožujka. Narodnosnu izbornu listu je sastavila državna narodnosna samouprava.

Narodnosni birač je trebao birati, ukoliko namjerava glasati na izbornu listu narodnsne samouprave, nema pravo glasa na stranačku listu. Postavljača narodnosne liste, koji ne steče mandat na narodnosnim parlamentarnim izborima, narodnosni glasnogovornik zastupa u parlamentu, osoba koja je prva na izbornoj listi. Nacionalno izborno povjerenstvo je postavljajima liste, državnim narodnosnim samoupravama, dodijelilo potporu za izbornu kampanju. (Hrvatskoj državnoj samoupravi 21,2 milijuna forinti.) Savezovo Predsjedništvo je na sjednici 17. siječnja 2014. donio odluku o tome na koji način će poduprijeti izbornu kampanju parlamentarnih izbora. Cilj je bio što veći broj hrvatskih registriranih birača na popisu birača. Predsjedništvo na toj sjednici još nije obznanio kandidate hrvatske parlamentarne liste.

Predsjednik Hrvatske državne samouprave 18. siječnja 2014. je predložio za raspravu na sjednici Skupštine kandidate za hrvatsku državnu izbornu listu.

Sukladno tomu na prvome mjestu liste je Mišo Hepp, potom slijede: Ivan Guban, Joso Ostrogonac, Stjepan Blažetin, Jozo Solga, Angela Šokac Marković, dr. Jože Takač, Andrija Handler, Jelica Pašić Draško.

Svi su kandidati aktivni članovi Saveza Hrvata u Mađarskoj.

Za vrijeme izborne kampanje na mnogim državnim priredbama se vodila izborna kampanja. Među ovim priredbama su na istaknutome mjestu pečuska kulturna priredba „Lijepom našom“ (16. veljače 2014.), odnosno Savezov Državni kulturni i gastronomski dan u Petrovome Selu (22. ožujka 2014.).

Unatoč svemu, do zadanoga roka 1623 hrvatskih građana je tražilo upis na popis hrvatskih birača, na izborima glasalo ih je 73% (1196 glasača).

U Mađarski parlament kao glasnogovornik hrvatske zajednice ušao Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave.

Pohvalna je činjenica kako je mađarsko zakonodavstvo nakon 25-godišnjeg ustavnopravnog propusta omogućio nardornosno parlamentarno zastupstvo.

Ali mnogim pitanjima ne možemo biti zadovoljni, kao što su primjerice: položaj glasnogovornika, izborna procedura, broj hrvatskih registriranih birača, odaziv birača na izborma, pasivnost itd.

Daljnja je Savezova zadaća analiza navedenoga, i pomoću toga pronaći odgovor na rješenje, odnosno pronalaženje mogućnosti za promjene.

Savezovo sudjelovanje na jesenskim narodnosnim samoupravnim izborima

Novitet jesenskih narodnosnih samoupravnih izbora je bilo da su izbori na kandidate samouprava na mjesnoj, županijskoj, odnosno državnoj razini bili istovremeni te mogli su glasati oni građani koji su tražili svoj upis na popis hrvatskih birača. Zastupnici su se birali na mandat od pte godine, za razliku od ranijih četiri.

Do 26. rujna 2014. 10.599 birača se registriralo na popisu hrvatskih birača. Na izbore je izašlo 7.537 glasača. Više ih je glasalo nego na parlamentarnim izborima, ali rezultatom ne možemo biti zadovoljni.

Savez Hrvata u Mađarskoj je postavio izbornu listu u četiri regije (glavni grad, županija): Budimpešta i Peštanska županija, Baranjska, Bačko-kiškunska i Šomođska županija.

Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskog prijateljstva, Društvo Horvata kre Mure su postavili izbornu listu prvenstveno u Đursko-mošonsko-šopronskoj, Željeznoj i Zalskoj županiji.

Na jesnoj razini u Segedinu Društvo „Andrija Dugonić“, te u Stolnome Biogradu Društvo Svetog Ladislava.

Za vrijeme kampanje je Savez aktivnim propagandnim radom na priredbama, u medijima, osobnim susretima, na plakatima, u brošurama predstavio svoj program, zamisli, predstavio svoje izborne kandidate. Protukampanju ili negativnu propagandu nije radio.

Proturječno je kako je član Savezova Predsjedništva, zastupnik Zalske županije, krenuo na izornoj listi izborne koalicije oporbe, te biran zastupnikom Skupštine Hrvatske državne samouprave.

Žalosno je kako mađarska vlada nije financijski podupirala izbronu kampanju.

Savez na narodnosnim samoupravnim izborima imao 393 kandidata, 320 na mjesnoj, 41 na lokalnoj te 32 na državnoj razini.

Izbor kandidata i provedbu tih izbora Savezova je Skupština provjerila Savezovom Predsjedništvu, nakon što je razmotrila i raspravljala o okolnostima.

Savezovu državnu izbornu listu s 32 kandidata je, nakon rasprave, prihvatilo i predložilo Predsjedništvo. Na prvome mjestu državne izborne liste je bio Joso Ostrogonac, Savezov predsjednik.

Na izborima na Savezovu državnu listu je glasalo 4641 birač, na državnu listu izborne koalicije 2617. Sukladno tomu u HDS-ovoj Skupštini je 15 zastupnika Savezove, a 8 zastupnika s liste izborne koalicije. Savez je na narodnosnim samoupravnim izborima znatnom većinom pobijedila. Spomena je vrijedno kako su članovi Predsjedništva na istaknutom i odlučujućem položaju u Hrvatskoj državnoj samoupravi: Ivan Gugan, predsjednik, Angela Šokac Marković, zamjenica predsjednika, Arnold Barić, predsjednik Odbora, Joso Ostrogonac, predsjednik Odbora i Jozo Solga, voditelj Ureda.

Na samoupravnim izborima Savez je na mjesnoj razini stekao 250, na lokalnoj 28, na državnoj 15 mandata, ukupno 293 mandata.

U Budimpešti u 14 okruga je utemeljena hrvatska samouprava, sve u Savezovim bojama. Predsjednica sedmočlane Hrvatske samouprave grada Budimpešte je Anica Petreš Németh. Na izborima u Peštanskoj županiji u tri, u Fejerskoj u dva, u Tolnanskoj u jednom (Dombovar) naselju je bio uspješan Savez.

Najviše hrvatskih samouprava je osnovano u Baranjskoj županiji (34), mada jedan dio njih je u Podravini. Predsjednik Hrvatske samouprave Baranjske županije je Mišo Šarošac.

Zastupnici samouprava Šomođske županije su također birani sa Savezove izborne liste, po broju 13 samouprava.

Predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije je Jozo Solga.

U Bačko-kiškunskoj županiji utemeljeno je 12 mjesnih hrvatskih samouprava, predsjednik Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije je Joso Šibalin.

Sažetak: Savez je za vrijeme izbora ispunio odgovornu i važnu ulogu. Mnogo je radio na animiranju birača, da potakne hrvatstvo neka koristi svoja zakonom jamčena prava i ostvari svoje dužnosti. Savez je nastojao postaviti takve kandidate koje su poznate i priznate osobe, dobro govore svoj materinski jezik, aktivni su u društvenome životu, te uvažene su u svojoj okolini. Nažalost nisu svi kandidati mogli postati zastupnikom Skupštine Hrvatske državne samouprave ili županijske hrvatske samouprave, što je kod pojedinih izazvalo negodovanje.

Dobra je ideja što je Hrvatska državna samouprava povećao broj zastupnika Odbora s vanjskim stručnjacima. Pri postavljanju liste Predsjedništvo je imalo u vidu i regionalne interese.

Savezovi kadrovski uvjeti

Sukladno Statutu planski, organizatorski, i izvedbeni opartivni rad obavlja sedmočlano **Predsjedništvo**.

Sastav Predsjedništva:

Joso Ostrogonac	predsjednik
Arnold Barić	zamjenik predsjednika
Ivan Guban	regionalni predsjednik Baranjske županije
Angela Šokac Marković	regionalna predsjednica Bačko-kiškunske županije
Jozo Solga	predsjednik Podravine
Edita Horvath Pauković	predsjednica gradišćanske regije
Eva Ispanović	predsjednica Peštanske županije i Budimpešte
Ladislav Gujaš	regionalni predsjednik Zalske županije

Predsjedništvo je tijekom godine zasjedalo deset puta. Slijedeći dobre običaje sastanci su priređeni po mjestima pojedinih regija.

- **17. siječnja 2014.**, na sjednici **u Budimpešti** je razmotrilo i ocjenilo izvješća o Savezovom radu i financijama 2013. godine, i plan rada za 2014. godinu. Pregledalo zakonske odrednice Izbronoga zakona u vezi s parlamentarni izborima. Na sastanak su pozvani članovi Odbora za financije i nadzor, odnosno predsjednik Hrvatske državne samouprave.

- **7. ožujka 2014.**, na sastanku **u Pečuhu** je raspravljalo o izmjenama i dopunama Civilnoga zakona, o mogućim modifikacijama Savezova Statuta, odlučilo o datumu, mjestu i programu Državnog kulturnog i gastronomskog dana te o prihvaćenim zadaćama za vrijeme izborne kampanje. Na sjednici su sudjelovali i pravnik dr. Attila Buzál i predsjednik Odbora za financije i nadzor Mijo Štandovar.
- **22. ožujka 2014.**, na sastanku **u Petrovome Selu** Predsjedništvo je raspravljalo o inicijativi glede Savezova položaja, kako ubuduće bude neprofitabilna udruga, te u vezi s time o prijedlogu za Skupštinu. Odlučilo je o datumu i mjestu godišnje Skupštine. Raščlanilo i ocjenilo dotadašnji kampanjski rad.
- **24. travnja 2014.**, na sjednici **u Pečuhu** razmotrilo i konkretiziralo scenarij godišnje Skupštine, predložene dnevne redove i način sazivanja članova. Razmotrilo daljnji kampanjski rad, imajući u vidu i konkurentnu državnu izbornu listu.
- **27. svibnja 2014.**, na sastanku **u Budimpešti** članovi su se susreli i izmjenili mišljenja te iskustva s veleposlanikom RH u Budimpešti Gordanom Grličem Radmanom i prvim tajnikom Veleposlanstva Berislavom Živkovićem. Na sjednici je sudjelovao i HDS-ov predsjednik, glasnogovornik hrvatske zajednice u Mađarskome parlamentu Mišo Hepp. Na zatvorenoj je sjednici raspravljalo i ocjenilo iskustva parlamentarnih izbora, te odlučilo o zadaćama u vezi s jesenskih narodnosnih samoupravnih izbora.
- **7. kolovoza 2014.**, na zatvorenoj sjednici **u Semelju** Predsjedništvo je razmotrilo Savezovu financijsku situaciju, raspravljalo o datumu i programu jesenskih priredbi te o programu državnoga Dana Hrvata. Raspravljalo o personalnim uvjetima postavljanja liste na jesenskim izborima.
- **28. kolovoza 2014.**, na sastanku u Pečuhu je odredilo sastav Savezove državne izborne liste, uvjete za postavljanje mjesne i županijske liste.
- **6. rujna 2014.**, na sjednici **u Pečuhu** Predsjedništvo je odlučilo o imenima i njihovom redoslijedu na Savezovoj državnoj izornoj listi. Zadužilo predsjednika za pregovore s postavljačima druge državne izborne liste, koji su inicirali narečene pregovore. Predsjedništvo je predložilo i prihvatilo kako na narednu sjednicu u Vlapićima, u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata iz Mađarske i oni dobiju poziv.
- **25. rujna 2014.**, na sastanku **u Vlašićima**, u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata iz Mađarske prema prihvaćenom dnevnom redu Predsjedništvo je prihvatilo neopozivu Savezovu državnu izbornu listu, razmotrilo cjelodnevni program državnoga Dana Hrvata, donio odluku o odlikovanim osobama i udrugama te predložilo kandidata za odličje „*Pro Cultura Minoritatum Hungariae* “. Ocjenilo dosadašnji kampanjski rad i daljnje zadaće. Budući da nitko od strane izborne koalicije nije nazočilo na sjednici, odlučeno je kako će nakon samoupravnih izbora pregovarati u vezi s pitanjima samouprave.
- **15. studenog 2014.**, svečana sjednica **u Budimpešti**, na državnome Danu Hrvata.

Regionalni su predsjednici i predsjednik Odbora za financije i nadzor redovito nazočili na sjednicama Predsjedništva, o čemu svjedoče zapisnici sastanaka i imenici nazočnih. Predsjedništvo je redovito razmotrilo o Savezovim kvadrovskim pitanjima, o uplati članarina i o financijskoj situaciji. Ocjenilo organizirane priredbe, konkretiziralo prestojeće programe i zadaće. Na sjednicama Predsjedništva je redovito sudjelovao, bez prava glasa, i predsjednik Odbora za financije i nadzor, te po potrebi pravnik dr. Attila Buzál.

Savezov predsjednik, zamjenik predsjednika i regionalni predsjednici redovito su sudjelovali na priredbama po državi, i na priredbama matične nam domovine.

Predsjednik o svojim je posjetima, putovanjima vodio poseban putnički obrazac i kalendar aktivnosti. O sudjelovanju i iskustvima je redovito izvjestio Predsjedništvo.

Odbor za financije i nadzor je tijekom godine zasjedalo po svome kalendaru aktivnosti. Članovi su neprekidno pregledali Savezove račune, knjigovodstvo, financijska izvješća, obračune i dokumentacije. O iskustvima su izvjestili Predsjedništvo.

Sastav Odbora:

Mijo Štandovar	predsjednik
Martin Kubatov	član
Robert Ronta	član

Skupština

Savez je redovitu sjednicu Skupštine održao 17. svibnja 2014., u Pečuhu, po sljedećem dnevnome redu:

1. Izvješće o radu za 2013. godinu,
2. Financijsko izvješće za 2013. godinu,
3. Plan rada za 2014. godinu,
4. Plan proračuna za 2014. godinu,
5. Modifikacija Statuta,
6. Pripreme za jesenske izbore.

Mada su svi članovi dobili obavijest o sjednici Skupštine, datumu, dnevnome redu i mjestu, odnosno materijali za raspravu su objavljeni u Hrvatskome glasniku i na Croaticinom web-portal, pozivu se odazvalo mali broj članova (79 osoba). Prvenstveni je razlog bio što putni troškovi nisu bili plaćeni.

O sjednici Skupštine je vođen zapisnik. Modificirani Statut odnosno zamolba za registraciju neprofitabilne djelatnosti dostavljeni su Glavnogradskome sudu.

Savezovo članstvo

Savezovo članstvo regulira 3. § III. poglavlja Statuta, po kojem:

1. Savezov redoviti član (u daljnjem: član) može biti mađarski i strani državljanin, ali ona prirodna osoba koja živi u Mađarskoj ili pravno lice s predstavništvom u Mađarskoj, odnosno ona udruga koja nije pravno lice, koje prihvaća Savezov Statut i traži svoje članstvo u Savez – s dopunom Pristupnice što je 1. odnosno 2. pravitak Statuta. Pravo članstva stupa na snagu pozitivnom odlukom Predsjedništva.

Prava i obveze člana odnosno uvjete prekida članstva regulira 4. §.

Svaki Savezov član tko je ostvario članske obveze i uplatio članarinu, tijekom godine je poštanskim putem primio račun. Osobi koja nije uplatila članarinu dostavljeno je pozivno pismo i uplatnica. Predsjedništvo sve do sada nije koristilo pravo isključenja iz Saveza.

Uplate, za razliku od prošlih godina su opale. Prvenstveni je razlog tomu što su udruge i osobe dvije regije, Gradišće i Zala, zbog izbora Savez nisu smatrale svojim partnerom. Broj udruga je opao na sedam. Broj članova, prema uplatama je: 320 osoba. Najviše uplata je iz Podravine i Bačko-kiškunske županije. Ima i takvih naselja koja nisu u tradicionalnim hrvatskim regijama, ali ipak žitelji točno uplaćuju članarinu, primjerice: Dunaújváros, Dombóvár.

Savezovi financijski, gospodarstveni uvjeti

Savez je do zadanoga roka obračunao putem natječaja dobivenim financijskim sredstvima 2014. godine. I tako stekao pravo na natječaj u siječnju 2015. godine za financijsku potporu djelovanja i programa rada. Prihodi u proračunu su: financijske potpore uspješnih natječaja, Fonda ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa i Veleposlanstva Republike Hrvatske te uplata članarina. Knjigovodstvo odnosno poslove oko natječaja vodi BT-KONTO Könyvelőiroda u Baji. O Savezovu gospodarenju 2014. godine je sastavljeno posebno financijsko izvješće. I u tome je očito kako su Savezove financijske mogućnosti skromne. Veći dio iznosa od uplate članarina je vraćeno regijama.

Istaknute priredbe 2014. godine

Državni Hrvatski dan

Jubilarni 15. državni Dan Hrvata zajednički s Hrvatskom državnom samoupravom smo priredili 15. studenoga, u Budimpešti, u Općeprosvjetnom središtu Miklósa Radnótiá. Po običaju program priredbe počeo je misom na hrvatskom jeziku koju je u crkvi svete Margite predvodio Vladimir Škrinjarić, arhiđakon, župnik u Podravskoj Moslavini Župe Blažene Djevice Marije, a s njime su suslužili još hrvatski svećenici: šeljinski župnik, velečasni Jozo Egri, kanonik jurske katedrale Ivo Šmatović, martinački župnik Ilija Ćuzdi i dušobrižnik budimpeštanskih Hrvata fra Vjenceslav Tot. Pred mnoštvom publike i visokih uzvanika kulturni su program priredili polaznici budimpeštanskog Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đačkoga doma. Savezov je predsjednik uručio priznanje tijela: Miji Štandovaru, Ladislavu Bačmaiju (zbog obveza nije preuzeo) i Tamburaškom sastavu Velike Kaniže. Pokrovitelji Dana Hrvata su bili državni predsjednici Hrvatske i Mađarske.

Državni kulturni i gastronomski dan

Savez je treći po redu Državni kulturni i gastronomski dan priredio u gradišćanskom Petrovom Selu, 22. ožujka. Cjelodnevna je priredba započeta otvorenjem retrospektivne obrazovne izložbe, koju je otvorio Savezov predsjednik. U mjesnom domu kulture u sklopu otvorenoga foruma su se predstavili kandidati hrvatske parlamentarne izborne liste, potom je HKD Gradišće priredilo kulturni program. Međuvremeno su kuhari iz Baje, Pečuha, Semelja, Serdahela, Santova i Budimpešte prezentirali svoje kulinarsko umijeće.

Priredbe koje je podupirao i Savez:

- Koncert Zvonka Bogdana u Baji, na Trgu Sv. Trojstva – 18. srpnja
- Koncert sastava Sebrna krila u Potonji – 1. kolovoza
- Koncert Miroslava Škore u pečuškom Kulturnom centru Kodály – 19. prosinca
- Thomsonov koncert u pečuškoj Športskoj dvorani „Dezső Lauber” – 10. listopada
- Veliko bajsko prelo – 25. siječnja
- Spomen-svečanost Ivana Antunovića – 24. kolovoza, Kalača
- Podravska svinjokolja – 8. veljače, Daranj
- Spomen-dan Stipana Grgića Krunoslava – 27.-28. studenog, Vancaga
- Natjecanje hrvatskih vinara – 9. svibnja, Pečuh
- Susret crkvenih zborova – 25. svibnja, Mohač
- Fišijada – 12. srpnja, Baja
- Plesna večer ansambla Luč i Antuna Kričkovića – 12. travnja, Budimpešta
- Hrvatski dan sela, susret crkvenih zborova – 25. listopada, Vršenda
- Natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskome jeziku – 16. travnja, Kemlja
- Natjecanje Mihovila Nakovića u lijepome govoru – 3. prosinca, Koljnof
- Hrvatski dan – 6. prosinca, Kečkemet
- Hrvatski dan – 7. veljače, Dušnok
- Vancaško prelo – 15. veljače, Vancaga
- Markovo – 10. svibnja, Vancaga
- Hrvatski dan – 17. svibnja, Izvar
- Školski bal – 28. veljače, Novo Selo
- Skupština Udruge Hrvata Budimpešte i njezine okolice – 29. svibnja, Budimpešta
- Dan sela – 21. lipnja, Martinci
- Hodočašće – 6. rujna, Santovo
- Narodnosna konferencija – 12. rujna, Ceglédbercelek
- Hrvatski dan – 12. rujna, Selurinc
- Susret hrvatskih učenika – 17. listopada, Baćino
- Dan grada Baje – 30. listopada, Zagreb
- Dan Ivana Antunovića – 29. studenoga, Aljmaš
- Narodnosni gala program – 7. prosinca, Budimpešta,
- Materice, Oci – 14. prosinca, Gara

Savezov partnerski sustav

Najvažniji je Savezov strateški partner **Hrvatska državna samouprava**. Redovite konzultacije, dijaloz, koordiniranje programa omogućuju dobre radne odnose između dvaju tijela. Nakon jesenskih izbora u HDS-ovoj Skupštini 15 mandatar je s Savezove državne izborne liste. Savez i Samouprava po postotku vlaništva zajednički nadzire **Croaticu, neprofitni d.o.o. za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost**, podupire njegovu izdavačku i kulturnu djelatnost.

Savezove regionalne organizacije dobre radne odnose njeguju s mjesnim i županijskim hrvatskim samoupravama. Mnoštvo zajedničkih programa za očuvanje običaja, kulturne

priredbe i rad na očuvanju hrvatskoga jezika su zalog uspješnosti. Savezov predsjednik odnosno regionalni predsjednici redovito obavijeste novinare hrvatskih medija o priredbama i aktualnim zadaćama. Novinari Medijskoga centra Croatica, i novinari uredništva hrvatskih radijskih i televizijskih emisije pri MTVA redovito poprate, i nazočni su na priredbama.

Savez putem diplomatskih predstavništava Republike Hrvatske, odnosno i samostalno njeguje korektne poslovne veze s matičnom domovinom. Veleposlanik RH u Budimpešti *Gordan Grlić Radman* te suradnici diplomatke misije uvijek su nazočni na Savezovim priredbama, programima hrvatskih naselja. Savezov predsjednik ili njegov predstavnik redovito sudjeluje na priredbama Veleposlanstva.

I Generalni konzulat RH u Pečuhu aktivno sudjeluje na priredbama - prvenstveno u tri županija: Baranja, Bačka, Šomođ – te podupire rad narodnosnih samouprava i udruga. Generalna konzulica *Vesna Haluga* redovito je gošća Savezovim središnjim priredbama.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE SAVEZA HRVATA U MAĐARSKOJ
2014. godina

Prihodi:

Stavke prihoda	Iznos
Ostatak iz 2014. godine	2.070.633 Ft.-
Prihodi ukupno	4.571.951 Ft.-
Članarina	881.600 Ft.-
Proračunska potpora	3.100.000 Ft.-
Potpora matične domovine	453.814 Ft.-
Povratna svota od osiguranja	136.537 Ft.-

Izdaci:

Štavke izdataka	Iznos
Telefonski troškovi	136.295 Ft.-
Putni troškovi (sjednice, sastanci)	647.404 Ft.-
Putni troškovi autobusa	936.067 Ft.-
Gorivo	783.168 Ft.-
Troškovi službenog vozila	285.059 Ft.-
Uputa partnerskoj udruzi	216.899 Ft.-
Bankovni troškovi	171.653 Ft.-
Uredski pribori	61.580 Ft.-
Poštanski troškovi	41.795 Ft.-
Osigurnje	289.459 Ft.-
Troškovi knjiženja	224.000 Ft.-
Najam	260.000 Ft.-
Troškovi pravnika	100.000 Ft.-
Internet, ažuriranje mrežne stranice	150.000 Ft.-
Honorar	408.250 Ft.-
Troškovi priredaba	763.308 Ft.-
Ukupno	5.474.937 Ft.-
Bilanca blagajne 31. 12. 2014.	152.748 Ft.-
Bilanca bankovnog računa 31. 12. 2014.	1.014.899 Ft.-
Završni račun 31.12. 2014.	1.167.647 Ft.-